

รู้เท่าทัน ตัววัดผล การดำเนินงาน ในยุค COVID-19

EBITDAC : Earnings before Interest, Tax, Depreciation, Amortisation and Coronavirus

Coronavirus หรือ COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกิจการในวงกว้าง ไม่เว้นแม้กระทั่งมุมมองด้านการรายงานทางการเงิน ผลกระทบดังกล่าวนอกจากจะทำให้เกิดประเด็นด้านการวัดมูลค่ารายการต่าง ๆ ตามข้อกำหนดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินแล้ว (หรือที่เรียกกันว่า GAAP – Financial Measure) COVID-19 ก็ยังก่อให้เกิดประเด็นและข้อถกเถียงด้านความเหมาะสมของการรายงานผลการดำเนินงานแบบ Non-GAAP Financial Measure (หรือ Alternative Performance Measures: APMs) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคิดค้น Non-GAAP Financial Measure สำหรับการรายงานผลการดำเนินงานที่ไม่รวมผลกระทบของ COVID-19

Non-GAAP Financial Measure ดังกล่าว คือ EBITDAC ซึ่งย่อมาจาก Earnings before Interest, Tax, Depreciation, Amortisation and Coronavirus

ช่วงต้นปี 2563 ซึ่งเป็นช่วงการเริ่มต้นการแพร่ระบาดของ COVID-19 หลาย ๆ ท่านอาจเคยเห็นการขายแก้วกาแฟใน Amazon.com ที่มีเนื้อความบนแก้วว่า “EBITDAC: Earnings before Interest, Tax, Depreciation, Amortisation and Coronavirus”

ในโลก Social ณ ขณะนั้น ต่างก็มองว่าคงเป็นข้อความเชิงมุกตลกขำขันที่เข้ากับสถานการณ์ที่ทุกคนทั่วโลกกำลังเผชิญกับปัญหาดังกล่าวอยู่ แต่ในความขำขันนั้นเอง ผู้เขียนก็เชื่อว่าหลาย ๆ ท่าน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการวิชาชีพด้านบัญชีและการเงิน) ก็คงพยายามจินตนาการต่อไปว่า จะเป็นไปได้หรือไม่ (และอย่างไร) ที่เราจะแยกผลกระทบของ COVID-19 ในการรายงานผลการดำเนินงานของบริษัท

แต่แล้วการใช้ EBITDAC ก็ปรากฏขึ้นจริงในการรายงานผลการดำเนินงานของบางบริษัทในต่างประเทศ จนทำให้เกิดกระแสการถกเถียงกันอย่างแพร่หลายในด้านความเหมาะสมของการใช้ EBITDAC เพื่อการรายงานผลการดำเนินงาน

หากย้อนกลับไปที่แนวคิดเบื้องต้น EBITDAC ก็คือ ส่วนต่อขยายของตัววัดผลการดำเนินงานที่นิยมใช้กัน อย่าง EBITDA (Earnings before Interest, Tax, Depreciation and Amortisation) ซึ่งเมื่อ Addback ผลกระทบของ COVID-19 (ตัวย่อ : C) จาก EBITDA ก็จะได้เป็น EBITDAC นั้นเอง

แต่การระบุรายการ (Identification) และการคำนวณผลกระทบ (Quantification) ที่เกิดขึ้นโดยตรงจาก COVID-19 ต่อผลการดำเนินงานของบริษัท เพื่อนำมาคำนวณ EBITDAC นั้นกลับไม่ง่ายและไม่ตรงไปตรงมาอย่างที่คิด

กรณีที่ง่ายและชัดเจน เช่น ค่าใช้จ่ายในการตัดจำหน่ายสินค้าที่หมดอายุค่าใช้จ่ายในปลดพนักงานอันเนื่องจากการ Lockdown หรือแม้กระทั่งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสะอาดในระดับที่มากกว่าปกติ ล้วนเป็นรายการที่กิจการได้รับรู้รายการตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและสามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่ามีสาเหตุอันเนื่องมาจาก COVID-19 โดยตรง

อย่างไรก็ดีการระบุรายการ Addback ไม่ได้มีเพียงเท่านี้

ในทางปฏิบัติ รายการ Addback ยังได้รวมถึง “รายได้และกำไรที่บริษัทควรได้รับหากไม่มี COVID-19” ซึ่งมีข้อสงสัยเกตุว่ารายการ Addback เช่นว่านี้ไม่ได้มีการรับรู้รายการตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน รวมไปถึงต้องใช้ข้อสมมติต่าง ๆ ในการหาจำนวนผลกระทบ

Non-GAAP Financial Measure

EARNINGS N AMORTISATION E R B DEPRECIATION F O R E TAX

การ Addback ผลกระทบของ Coronavirus ดังกล่าวจึงก่อให้เกิดคำถามต่าง ๆ มากมาย รวมไปถึงความไม่เหมาะสมของ EBITDAC สำหรับการอธิบายผลการดำเนินงานของกิจการ ดังนี้

1. The Pure Impact of COVID-19

จะมั่นใจได้อย่างไรว่าบริษัทสามารถแยกผลกระทบโดยตรงจาก COVID-19 ออกจากผลกระทบเรื่องอื่น ๆ ได้จริง ยกตัวอย่างเช่น ยอดขายที่ลดลง เป็นผลจาก COVID-19 เพียงอย่างเดียว หรือเป็นผลจากปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น การแข่งขันอันเนื่องมาจากบริษัทคู่แข่ง การปรับเปลี่ยนข้อกำหนดหรือกฎหมายต่าง ๆ เป็นต้น

2. The Assumption of Hypothetical Sales and profit : “New Normal” Challenge

การคำนวณ “รายได้และกำไรที่บริษัทควรได้รับ หากไม่มี COVID-19” นั้นอาจมีข้อสมมติว่าพฤติกรรมของผู้บริโภคยังคงเป็นเหมือนในช่วงเวลาก่อนการเกิด COVID-19 อย่างไรก็ดีพฤติกรรมของผู้บริโภคในปัจจุบัน รวมไปถึงช่วงหลังจากที่สถานการณ์ COVID-19 คลี่คลาย ก็อาจเปลี่ยนไปจากรูปแบบเดิมที่เคยเป็น หรือเกิด New Normal ดังนั้นตัวเลข “รายได้และกำไรที่บริษัทควรได้รับ หากไม่มี COVID-19” บนข้อสมมติเดิม อาจไม่มีความเหมาะสมในการอธิบายผลการดำเนินงานในภาวะ New Normal ที่บริษัทเผชิญอยู่ในปัจจุบันและจะเผชิญต่อไปในอนาคต

3. COVID-19 = Non-recurring Items?

วัตถุประสงค์หลักของ Non-GAAP Financial Measure คือ การให้ข้อมูลเชิงลึกกับผู้ใช้งบการเงินในมุมมองของผู้บริหารเพิ่มเติมจากข้อมูลที่จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ตัวอย่างเช่น การแยก Non-recurring Items ออกจากผลการดำเนินงานตามปกติ ก็เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินทราบถึงลักษณะของรายการดังกล่าวว่าเป็นรายการที่ไม่ปกติและไม่น่าจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีประโยชน์เมื่อต้องใช้ประมาณแนวโน้มผลการดำเนินงานของบริษัท อย่างไรก็ตามผลกระทบของ COVID-19 ในหลายกรณีมีความแตกต่างจาก Non-recurring Items ตามปกติ เนื่องจากยังไม่สามารถระบุได้ว่าสถานการณ์นี้จะจบลงเมื่อใด (หรือกรณีที่เลวร้ายที่สุด คือ COVID-19 จะอยู่กับเราไปอีกนาน จึงกลับกลายเป็น Recurring Item) ดังนั้น EBITDAC จึงอาจไม่ใช่ตัววัดผลการดำเนินงานที่สะท้อน Forward-looking ได้อย่างสมเหตุสมผลในสถานการณ์ปัจจุบัน

นอกจากนี้ในเดือนพฤษภาคม 2563 The International Organization of Securities Commissions (IOSCO) ได้เผยแพร่ IOSCO Statement on Importance of Disclosure about COVID-19 ซึ่งได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับการใช้ Non-GAAP Financial Measure ที่ไม่เหมาะสม เช่น การนำเสนอในรูปแบบที่ไม่สม่ำเสมอ การอธิบายนิยามต่าง ๆ อย่างไม่เพียงพอ รวมไปถึงการใช้ Non-GAAP Financial Measure เพื่อปิดบังข้อมูลทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ความไม่แน่นอนอันเนื่องมาจาก COVID-19 นั้น IOSCO ก็ได้กำชับให้บริษัทต่าง ๆ ประเมินความเหมาะสมของรายการ Alternative Performance Measures เช่น ผลกระทบอันเนื่องมาจาก COVID-19 ไม่ได้เป็น Non-recurring Items ไปเสียในทุกกรณี การจะระบุว่ารายการด้อยค่านั้นเกี่ยวข้องกับ COVID-19 ได้ ก็จะต้องมั่นใจว่าข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าดังกล่าวไม่ได้เกิดขึ้นก่อนการแพร่ระบาดของ COVID-19 นอกจากนี้ IOSCO ยังมีความเห็นว่าการใช้แนวคิด “รายได้และกำไรที่บริษัทควรได้รับ หากไม่มี Coronavirus” (ซึ่ง IOSCO เรียกว่า Hypothetical Sales and/or profit measure) เป็น Non-GAAP Financial Measure นั้นไม่เหมาะสม

อ่านมาถึงตรงนี้ ผู้เขียนคงต้องขอบอกว่าอย่าเพิ่งกลัว Non-GAAP Financial Measure มากจนเกินไปในทางตรงกันข้ามต้องตระหนักว่ารูปแบบข้อมูลเหล่านี้ คือ การให้ข้อมูลเชิงลึกในมุมมองของผู้บริหารและการดำเนินงานของธุรกิจเพิ่มเติม

จากข้อมูลที่จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและหลาย ๆ กรณีก็เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมินแนวโน้มผลการดำเนินงานของบริษัทในอนาคตเสียด้วยซ้ำ เพียงแต่ ณ วันนี้ Non-GAAP Financial Measure อย่าง EBITDAC ยังคงมีความยากทั้งการระบุรายการและการคำนวณผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยตรงจาก COVID-19 จนทำให้มีข้อกังวลด้านความเหมาะสมและความน่าเชื่อถือของข้อมูลดังกล่าว

สำหรับการรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณะของกิจการในประเทศไทย เท่าที่ผู้เขียนทราบ เรียกได้ว่ายังไม่เห็นบริษัทใดพยายามที่จะรายงาน Hypothetical Sales and/or Profit Measure อันเนื่องมาจาก COVID-19 หรือมีการการใช้ EBITDAC ในการรายงานผลการดำเนินงานนะครับ หากท่านใดได้พบเจอ Case จริงในประเทศไทยก็มาเล่าสู่กันฟังได้ครับ

มีผู้เปรียบเปรยไว้ว่า ในช่วงนี้ หากท่านได้พบกับบริษัทที่อธิบายผลการดำเนินงานด้วย EBITDAC ก็ขอให้ท่านมีความระแวดระวังเหมือนกับตอนที่ท่านระแวดระวัง COVID-19 ยามออกจากบ้าน นั่นหมายถึงท่านจะต้องเข้าใจและมั่นใจว่าบริษัทสามารถระบุรายการ (Identify) และคำนวณผลกระทบ (Quantify) ที่เกิดขึ้นโดยตรงจาก COVID-19 ได้อย่างเหมาะสมและน่าเชื่อถือนั่นเองครับ

โดย Facebook Page “Accounting Analysis”

บทความนี้จัดทำขึ้นจากการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และเป็นข้อคิดเห็นส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสภาวิชาชีพบัญชี และบทความนี้ไม่ได้ชี้นำหรือให้คำแนะนำการซื้อขายหลักทรัพย์ โปรดศึกษาข้อมูลจากบริษัทอย่างละเอียดก่อนการตัดสินใจลงทุน

